

TURHAN SELÇUK

Otuziki
kısım
tekmili
birden

1875 YILINDA, ONBEŞ YAŞINDA BİR DEMİRCİ ÇİRAĞI ERNEST MICHAUX, PEDALI BULARAK SELERİ-FER'İ GELİŞTİRDİ. 1861 DE BABASININ DA YARDIMIYLA "MICHAUDINE", ADINDAKİ VELOSİPETİ İMALETTİ. 1875 DE TRUFFAULT, TEKERLEKLERE LASTİK GEÇİRDİ.

BU TAŞIT ARACI HAKKINDA TÜM BİLDİKLERİM BU KADAR. BUNUN BİR ŞEY TAN ARABASI OLDUĞU NU VE...

ŞUŞ! ÜKELİLİK ETME. İDDİA MAKAMI, BUNUN BİR ŞEY TAN ARABASI OLDUĞU NU VE...

BU GÜNAH ALETİNE ANCAK ŞEY TANLARIN BİNEBİLECEĞİNİ, İNSAN OLANLAR BİNMEĞE YELTENİRLERSE ANINDA ÇARPILIRLAR DİYOR... BURASI ADİL BİR MAHKEMEDİR. BU İDDİANIN DOĞRU OLUP OLMADIĞINI BİR AZDAN DENEYİMLE DE KONTROL EDELEĞİZ...

94-117

SÜRECEK

OSCAR'IN ÖNÜ ARKASI

Atilla DORSAY

ABD'li eleştirmenlere göre, Mavi Sürgün, genelde çeşitli nitelikleriyle ilgi çekici bir film. Ama ticari olmadığı, hele ABD gibi bir ülke için fazla gösterim şansı taşımadığı da bilgin. Erden Kural'ın bir çok Avrupalı sinemacı gibi Amerika için fazlasıyla Avrupalı kaldığı kesin

New York Başkonsolosumuz Yusuf Buluç, "Mavi Sürgün" ekibiyle yakından ilgilendi. (soldan) Filminin tanıtımını üstlenen firmanın sahibi Samantha Dean, Yusuf Buluç, filmin yapımcısı Elie ve Kenan Ormanlar, Atilla Dorsay, Erden Kural ve Nilgün Mirze

'Mavi Sürgün' ABD'de görücüye çıkıyor...

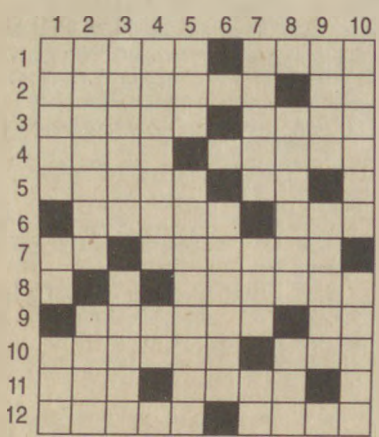
Mavi Sürgün'ün gösterisi, New York'ta değişik tepkilerle sonuçlandı. Örneğin Elia Kazan "Çok fazla konuyu birden işliyor" diyerek filmi beğenmedi. Ama yine de Erden Kural'ın yanına giderek sinemasını övmekten geri kalmadı. Bir firma ise, ilk 5 arasına girmesi halinde dağıtımını üstleneceğini açıkladı

BİR Türk filminin peşine takılıp "Yeni Dünya'ya gitmek... Beğendiğimiz, sevdiğimiz bir filmimizin, dünyanın sinema merkezlerinde gösterilmesini, tanıtılmasını, Oscar denen dev ödüle aday olabildiğini sağlama çalışmalarına katılmak... Doğrusu, pek aklımızda olan bir iş değildi bu...

Ne var ki, bizim de içinde bulunduğumuz "Oscar Komitesi"nden bu yıl "Mavi Sürgün" filmi çıkınca ve Kültür Bakanlığı, filmin Amerika'daki tanıtımı için bir grup insanı oraya göndermeye kalkışınca, biz de aslında pek anlamadığımız bu "promosyon" işine karışmaktan kaçınmadık. Yönetmen Erden Kural, yapımcı ve görüntü yönetmeni Kenan Ormanlar, yapımcı Elie Ormanlar, sonradan bize katılan baş oyuncu Can Togay ve basın danışmanı Nilgün Mirze'yle kalkıp gittik.

Ve doğrusu, ABD'de geçirdiğimiz bir 10 gün içinde, çok şey görüp öğrendik. Bu yazıların amacı, bunların bir bölümünü sizlerle paylaşmak...

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1- Kısa, bodur, gelişmemiş, güdük - Demiryolu katarı. 2- İlgili, ilişkin, dair. 3- Ceylan - Akla ve gerçeğe aykırı. 4- Sidik asiti tuzu - Açık, ortada, herkesin içinde yapılan. 5- İklimleme aygıtı - Vilayet. 6- Kırsal topluluklarda köyün zorunlu ve isteğe bağlı işlerinin köylülere eşit şartlarda emek birliğiyle gerçekleştirilmesi - Büyük erkek kardeş, ağabey. 7- Yayla atılır - Gerdanlık, boyna takılan süs eşyası. 8- Satıcının, mal sahibi adına sattığı şeyden aldığı yüzdelik, satımlık. 9- Diyelim ki, ola ki, tutalım ki - Duman buluşluğu. 10- Bir işi bir başkasının sorumluluğuna bırakma, ısmarlama - Dolayısıyla anlatma. 11- Üzünüzün - Asya'da bir ülke. 12- İstek, talep - İl yöneticisi.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1- Kuyruksuz, kuyruğu kesik hayvan - Küçük bitki - Sınır, uç. 2- Sedefotugillerden, tohumu acı bir bitki - İnsan gözünün algıladığı ışık şiddeti. 3- Suç karşılığı ödenecek para cezaları (Eski dilden) - Söz, sözleşme, antlaşma. 4- Aynı türden canlıları çoğaltmak - Eski Mısır'da bir Tanrı. 5- Oç almaya amaçlayan gizli düşmanlık - Sazangillerden, gördük adıyla da bilinen, ülkemiz göllerinde de yaşayan balık. 6- Sadist. 7- Yükselme, yücelme - Avcu işi - Evcil olmayan hayvanları vurma ya da yakalama işi. 8- Bir tür pamuklu, kalın kumaş - Yapma, etme. 9- Ermiş, evliya - Tabir. 10- Çöğüş - İsimler.

DÜNDÜK BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:
SOLDAN SAĞA: 1- Gurk, Kuron. 2- Umasız, La. 3- Rup, Alacak. 4- Malayani. 5- Mahiv, Nal. 6- Konu, Uzak. 7- Ani, Uzuv. 8- No, Uz, Laso. 9- Agaragar. 10- Laf, Na, Onu. 11- Em, Kirat. 12- Tirim, Huşu.
YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1- Gurk, Kanalet. 2- Umu, Monogami. 3- Rahmani, Af. 4- Kr, Ahu, Ur, Ki. 5- Sa, li, Uzanım. 6- Kılavuz, Gar. 7- Uzay, Zula, Ah. 8- Canavarotu. 9- Olanak. 10- Nakil, Kurucu.

SEÇKİNLERİN KATILDIĞI GALA

New York'ta özel gösteriler için kullanılan 2 salonlu bir stüdyoda yapıldı, "Mavi Sürgün"ün galası... Tam Broadway üzerindeki bu çok merkezi yerde, soğuk yüzünden az olacağını sandığımız ilgi, hiç de fena değildi. Filmin tanıtımını yüklenmiş olan, aynı zamanda İstanbul Film Festivali'nin de ABD'deki ilişkilerini yürüten Samantha Dean ve firması, 20'ye yakın yabancı film alımcı ve dağıtımını salona toplamayı başarmıştı.

Bunların yanı sıra, Türkiye ile "barıştıktan" sonra ilişkilerini artık hep sıcak tutan Kayseri doğumlu ünlü yönetmen Elia Kazan ve eşi, o günlerde orada bulunan Bayındırlık Bakanımız Onur Kumbaracıbaşı ve eşi, Birleşmiş Milletler daimi temsilcimiz Büyükelçi İnal Batu ve eşi, besteci - yazar İlhan Mimaroglu ve eşi Güngör Hanım, tiyatro sanatçıları Şirin Devrim ve Tunç Yalman, New York Başkonsolosumuz Yusuf Buluç da konukların arasındaydılar.

KAZAN'IN VE ŞİRİN DEVRİMİN TEPKİLERİ

"Mavi Sürgün"ün gösterisi New York'ta değişik tepkilerle sonuçlandı. Örneğin Elia Kazan "çok fazla konuyu birden işliyor" diyerek filmi beğenmedi. Ama yine de Erden Kural'ın yanına giderek sinemasını övmekten kendini alamadı. Kumbaracıbaşı, filmi çok beğendiğini söyleyen, İnal Batu'dan ses çıkmadı. Şirin Devrim, filmde anlatılan bir noktaya, Halikarnas Balıkcısı'nın babasını öldürmesini neden olan "babasının karısına sarımsaklılık etmesi" olayına karşı çıkıyor, kendisine özgü "grande dame" jestleriyle "Bizim ailede asla böyle bir şey olmamıştır" diyor. Ancak daha sonra Kural'ın yanına giderek, filmin sinemasal yanını çok beğendiğini yine o eşsiz jestleriyle desteklenmiş olarak belirtmekten kaçınıyor.

DAĞITIMCI VE GAZETECİLERİN TEPKİLERİ

Amerikalı dağıtımçıların tepkileri ise farklı oldu. Samantha Dean'ın şirketi, çok çağdaş bir şey yapmış, tüm Amerikalı dağıtımçıların film üzerine görüşlerini alarak film sahiplerine faxlamıştı. Burdan birkaç görüşü özetle nakletmek istiyorum: "Filmi sevdim. ABD'de dağıtılacaksa, bu özenle yapılmalı. Görüntüler, dil harika. Ama Amerikalı seyircinin hiç tanımadığı Cevat Şakir'le özdeşleşmesi zor. Eğer 5 aday arasına kalırsa, Miramax filmi kesinlikle dağıtır." Amy Israel, Miramax Films. "Çok hoş ve ilginç bir film. Oyun çok iyi. Bana biraz ağır geldi. Ama bu belki de bizim hızlı, fast - food, MTV, pop - kültür toplumu olmamızdan kaynaklanıyor." Ariel Zietlin, gazeteci.

Elia Kazan ve eşi, gösteriden sonra Erden Kural'la birlikte filmi tartıştılar. Türkiyeli Kazan, filmi hem eleştirdi hem de Kural'ın sinemasını övdü

"İyi bir film. Düşünen bir adamın filmi. Herman Hesse'in 'Siddharta'sının bir Türk versiyonu." Brandon Judell, gazeteci.

"Türkiye için bu film büyük bir çıkış. ABD'de iş yapması zor. Biz, yıllar önce benzer bir film olan ve aynı düzeyde bulduğum Francesco Rosi imzalı 'İsa Eboli'de Durdur'du dağıtmış, ama zarar etmiş. Çok güzel bulmamıza karşın, aynı riski göze alamayız." Ed Cruza, Arrow Entertainment Ltd.

RESİMLER GÜZEL... AMA İÇERİK?

"Harika biçimde resimlenmiş. Ama devamlılığın olmayan bir film. Sonu ise doyurucu. Öykü insanı alıp götürüyor, ama pek bir yerlere ulaştırıyor." Eric Bacmann, Castle Hill Productions.

"Uzun, parça parça, odaksız bir film. Ticari şansı yok gibi. Ama seyri çok zevkli ve gerçekten soylu bir çaba." T.C. Rise, Aries Releasing.

Vs. vs. Tepkiler böyle sürüp gidiyor. Görüldüğü gibi, genelde "Mavi Sürgün" çeşitli nitelikleriyle ilgi çeken bir film. Ama "ticari" olmadığı, hele ABD gibi bir ülke için fazla gösterim şansı taşımadığı da belgin. Erden Kural'ın birçok Avrupalı sinemacı gibi, Amerika için fazlasıyla Avrupalı kaldığı kesin... Ama "Mavi Sürgün"ün sonuç olarak en azından ciddi biçimde üzerinde durulan, yüzü-

müzl kızartmayan bir film olduğu, ciddi ve "soylu" bir çaba olduğu da ortaya çıkmıyor mu?

İNAL BATU VE YUSUF BULUÇ'UN İLGİLERİ

New York'taki birkaç günümüz, oradaki Türklerin katkılarıyla önemli ölçüde değerlendiriliyor. İnal ve Nevra Batu, bizleri bir akşam "rezidans"larında kokteyle çağırıyorlar. Söylesiler sanat, sinema ve o gün Türkiye'de "çöken" borsa üzerinde yoğunlaşıyor. New York Başkonsolosumuz Yusuf Buluç, tam anlamıyla harika bir insan... Bizlerle sürekli ilgililiyor, birlikte çok hoş bir öğle yemeği yiyoruz. Türkiye, New York'ta gerçekten de çok iyi temsil ediliyor. İlhan Mimaroglu'nu tanımak ise gerçek bir zevk... Bu ünlü besteci ve müzik yazarımız, şimdilerde bir gazetedeki süzme yazılarını büyük bir keyifle okuduğumuz bu önemli aydınımızın tanımakta niye bu kadar geciktim? Gerçi aramızda okyanuslar var, ama dostluklar icabında en büyük mesafeleri bile aşamıyor mu? Güngör ve İlhan Mimaroglu, sanatın ve kültürün tüm alanlarına uzanan geniş ilgi ve bilgileri, çağ kavramını "dünya aydını" kimlikleriyle, ABD yolluğumuzun en ilginç olaylarından ve en büyük zevklerinden birini oluşturuyorlar...

YARIN:SİNEMA SATARAK YAŞAYAN KENT

Halikarnas Balıkcısı'nın gülen tiyatro sanatçımız Şirin Devrim de filmin konusunu eleştirdi, ancak yönetmen Erden Kural'a övgüler yağdırmaktan geri kalmadı

CEMAL ŞAHİN'DEN MEKTUP

ÇORUM Milletvekili ve TBMM Adalet Komisyonu Başkanı Cemal Şahin'den bir mektup aldım. Salt yanıt hakkına saygımdan bu mektubu yayınlıyorum.

Sayın SİR MEN, 12. OCAK 1994 günü Milliyet gazetesinde yayınlanan yazınızı dikkat, ibret ve üzüntü ile okudum. Çünkü; 1-) Rahmetli Uğur MUMCU Hocam sık sık yazılarında söyle bir ifade kullandı: "Sıfatı, mevkî ve kimliği ne olursa olsun insanlar, bilmeden, incelemeyen, anlamadan, sormadan, soruşturmadan yazı yazmamalı. Aksi halde hatadan kurtulamazlar" dendi.

Şimdi rahmetli Uğur MUMCU'nun bu düşüncesine göre şapkamızı indiririm ve düşünürüm. İsmimi bile bilmiyorsunuz, Sayın SİR MEN, siz ve Çorumlu okurunuz hangi eylemi mi ya da düşünceyi beğeniyor ve şahsımı haklı ve yersiz olarak eleştiriyorsunuz? Somut bir olaya ya da düşünceye dayanmadan birilerini eleştirmek size yakışır mı?

2-) Yazınızın konusu özetle SHP'de aday adayları ön seçime mi, ya da merkez yoklaması ile mi belirlenip belirlenmeyeceği hususunu içermektedir. Sayın SİR MEN, aynı konu ile ilgili olarak siz benim düşüncelerimi biliyor musunuz? Biliyorsanız düşünceyi yazmaz ve ona göre eleştirinizi yapmanız gerektirir. Yazıda böyle bir şey yok. Önceçimle ilgi, duygu ve düşüncelerimi bilmiyorsanız o zaman bu yaptığınız ayıp ve çirkin olmuyor mu?

3-) SHP'de delegelerin ya da üyelerin "Etnik, mezhepsel ve kent avantajı çevresinde kümeleşmiş kişilerin elinde olduğunu" söylüyor ve eleştirinizi de buna göre yapıyorsunuz. Bu yönü ilişkin tartışmayı böyle bir yazı ile dile getirmek takdir edersiniz ki mümkün olmaz. Esasen bu konuyu tartışacak yetkili kurullarımız vardır.

Sayın SİR MEN, beğenmediğiniz bu delege yapısını Çorum milletvekili Cemal Şahin tek başına mı oluşturdu?

4-) Pek çok yazar çizer rahmetli Uğur MUMCU'nun vefatından sonra akla gelecek her şeyde uygun olsun veya olmasın malzeme olarak kullandığını görüyor ve üzülmüyoruz. Sağlığında kendisine siyasetin her makamı teklif edilmiştir. (Genel Başkanlık dahil) Her seferinde o, bu tip teklifleri reddettiğini, "araştırmacı yazar olarak kalacağını" beyan etmiş (bugünkü değeri ve saygınlığı da bundan kaynaklandığı söylenebilir) olduğunu biliyoruz.

Sayın SİR MEN, gerçekler böyle iken rahmetli olmuş bir insanı Çankaya'da aday gösteriyorsun ve seçimi de kaybettiriyorsun! Sebepini de Çankaya'da Cemal ŞAHİN'in ürettiğini gerekçe gösteriyorsun!

Sayın SİR MEN, Cemal ŞAHİN Çorum milletvekilidir. Çankaya'da kayıtlı değildir! Kaldı ki son 20 yıldır sosyal demokratlar beğenmediğiniz Çankaya bölgesinde hep birinci parti olmadı mı? Bilinen bu başarıların Cemal Şahin'e ait olduğunu yazabilir misiniz?

5-) Sayın SİR MEN, siyasette uğraşanlar haklı ya da haksız her zaman eleştirilir. İlk defa eleştirilmiyorum. Takdir edersiniz ki eleştiri, belli eylem ya da olaylara dayalı olur, olmalıdır. Siz buna riayet etmiyorsunuz. Siz pek çok yazılarınızda "yargılamasız infazlardan" yakınırsınız. Pek şimdî siz, beni yargılamadan, sormadan, soruşturmadan, tanımadan hiç ilgisi olmayan ön seçime ilişkin olarak suçluyorsunuz! Size yakıştığı söyleyemim.

Sayın SİR MEN, ben 57 yaşında, 36 yıldır devlette, militemize hizmet etmek için çabaladım durdum. Devlet hayatımda cumhurbaşkanı, başbakan ve bakan hariç her makama geldim. Siyasette de parti genel başkanlığı hariç her makama geldim. Siyasette hiçbir makama tayinle gelmedim. Son seçimde 15000 tercihli oy alarak 2. kez parlamenter oldum.

Söylemek istediğim bugüne dek haysiyetimizle, şerefimizle, gururla herkese hizmet verdim. Radyoda, TV'lerde ya da pek çok platformda konuşmacı olarak katıldım. Başkalarını dinlediğim kadar, diğerleri de beni dinlediler. Sevgi zora dayalı değildir. Beni sevmeyebilirsiniz. Ancak bu hal başkalarına saygısızlık etmek hakkını size verir mi?

Yeni geldiğince "insan hakları" savunucusu kesileceksin diğer taraftan yargılamasız insanların peşin hükümlerine ipesacısın oldu mu yanıt! Sayın SİR MEN.

Şimdi bekliyorum dinazor haline getirdiğin Cemal ŞAHİN nasıl üretimsiz, kim üretmiş, Sayın SİR MEN'den dinleyeceğiz ve bekleyeceğiz.

Saygılarımla,
Cemal ŞAHİN Çorum Milletvekili
Adalet Komisyonu Başkanı
Cemal Şahin'e gerekli yanıtı vereceğim.

AVUKATINIZ UZLAŞMAK ZORUNDASINIZ

Babamız 1972 yılında vefat etti. Geriye anmem ve üç kardeş kaldık. Anemizin kirata intifa hakkını kabul etti ve ben de işim icabı uzak yerlerde görev yaptım. Mirasta ev, arsa, dükkân vb. mevcuttu. Şimdi gayrimenkuller bulunduğumuz şehre yerleşiyoruz. Ancak mesela dükkanda kiracı mevcuttu. Ben bugüne kadar kiradan hiç istifade etmedim, ama şimdiki emektiriyorum. Dükkandaki kiracı çıkarıp bu yer kiraya verebilir miyim, kiracı çıkartma talebinde bulunduğumuzda çikabileceğini söylüyor.

E. K. - İstanbul

Sizin kiradan istifade etmemeniz anladığımız öyle görüyoruz ki tek benden tek başımıza yararlanmak. Oysa bu yer üzerinde anemizin yazı intifa hakkı var. Yani alınacak kiranın yarısını onun. Sonra geri kalan yarısında da üç kardeşin mülkiyet hakkı var, bu demektir ki kira bedelinin diğer yarısını da üç kardeş paylaşacak. Dolayısıyla yasal olarak siz tek başınıza tüm geliri elde edemezsiniz. Ancak miras payınız kadar bir hisseyi talep edebilirsiniz. Bunu talep etmek için de mutlaka içindeki kiracıyı çıkarıp yeni kiracıya kiraya vermeniz gerekmektedir. İçinde oturmakta olan kiracının ödediği kira bedelinin de miras payınıza düşen hisse kadar hisse alabilirsiniz.

Ancak şayet tek başımıza kira bedellerini almakta ısrarlı iseniz bu kardeşlerimizle ve annemizle varacağımız anlaşmaya bağlı. Şayet onlar da buna razı iseler siz tek başınıza kirayalanın sıfatı kira sözleşmesi yapacaksınız ve kira bedellerinden de istifade edeceksiniz. Ama onların buna muvafakati yoksa geliri paylaşmak zorundasınız. Sizin mülkiyet türünüz, bu yerler miras olarak kaldığı için, iştirak halinde mülkiyettir, dolayısıyla kardeşlerimizle anlaşmaya varamazsanız, bu yerin kiralama işini ve kiralamanın tahsilini tüm kardeşler birlikte yapacaksınız.

